

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exacta Observantia S. Constitutionum Urbanarum, à
Innocentio XII. Pontifice Maximo impensè præcepta Fr.Fr.
Minoribus S. Francisci Coventualibus Provinciæ
Coloniensis: ac munita clementissima ...**

Wissingh, Anton

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Paragraphus I. Hæ Particulæ exacta observantia declarantur, &
exponuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49637](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49637)

CAPUT I.

De exacta observantia S. Constitutionum Urbanarum.

Paragraphus I.

*Hæ Particulæ exacta observantia declarantur,
& exponuntur.*

I. *Exactus, a, um*, derivatur à verbo *exigo*, ut videlicet significet perfectam & accuratam observantiam illius, quod per legem seu legislatorem à subdito legis *exigitur*. Germanicè idem significat *exactus*, quod *aufgemacht* / id est, perfectus: hinc germani superiores de re bene & optimè se habente solent dicere in vulgari sermone: *es ist aufgemacht* / id est, res hæc se habet tam bene, ut nec exigat, fortè nec patiatur additionem, utpote habens suum complementum. Secundùm hanc acceptionem, ut in Dei servitio *exactus* esset *S. P. N. Franciscus*, diu noctuque Dominum Deum rogavit (prout legitur in vita ejus)

ut posset agnoscere & facere omne id & solum id, quod qualitercumque exigeret ab eo Deus. Et S. Franciscus Xaverius scribens S. Ignatio, ut in hoc genere foret *exactus*, preces ejus pro se his devotissimis verbis exposcit: *Te rogo, Pater anime mee, summèque mihi venerande, positis humi genibus, tamquam si presentem intuerer suppliciter oro, ne Deum pro me obsecrare desistas: ut, dum vita suppediat, Sanctissime voluntatis sue mihi det & planè agnoscenda, & omnino exequenda facultatem.* l. 2. epist. 8. in fine.

II. Per hoc quoque secernitur solers & fervens religiosus à deside & inerte, quòd hic circa illud agnoscendum non multùm occupetur; ille verò continuò hoc sancto negotioso otio exerceatur, ut agnoscere valeat, & perficere, quidquid ab eo exigit Deus per Regulam, Ordinis Constitutiones, aut obedientiam qualitercumque innotescentem. Itaque *exacta observantia* Constitutionum idem significat, quod sollicita, perfecta, punctualis, completa, absoluta, in nullo deficientis; nam, *quicumque totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus,* Jacobi 2. 10.

III. Hinc Fr. Minor Conventualis tam sollicitè custodiet S. Constit. Urbanas (utpotè sub peccato mortali vel veniali obligantes, pro diversitate materiæ) sicut animam suam. Ad qualem custodiam arbitretur se audire ad hoc

S. Constit. Urbanarum. 13

adhortantem & jubentem Deum, Deut. 4. 9. *Custodi igitur te ipsum & animam tuam sollicitè.* Et c. 24. 8. *observa diligenter -- facies quacumque docuerint te sacerdotes, juxta id, quod praecepi eis, & imple sollicitè.* Et 2. Tim. 2. 15. *sollicitè cura te ipsum probabilem exhibere operarium inconfusibilem, rectè tractantem verbum veritatis.* h. i. Non autem rectè tractant illud, qui Constitutiones secundum suum privatum sensum, & infectum affectum sinistrè interpretantur, vim inferentes verbis, eaque ad sensum ineptum detorquentes contra mentem legislatoris.

IV. Palam est insuper, quòd ab hac *observantia exacta* deficient tam superiores, quàm subditi illi, qui sibi faventia, & aliis praejudicialia ac odiosa utràque manu arripiunt, sicut furiosi gladium, clamantes, *crucifige, crucifige,* at in sibi odiosis literam circumcidunt, ut sensum pervertant, nolentes intelligere, ut bene agant, legis vinculum fugientes, excutientes, technis circumpalliantes; at horum *mentitur iniquitas sibi*, Psal. 26, volunt, & non volunt, juxta illud: *piger vult, & non vult.* Prov. 13. 4.

V. Fratres mei in visceribus JESU Christi dilectissimi, & desideratissimi, pro quorum animabus tenebor reddere rationem in die novissimo, ne, quæso, simus de numero eorum (*Hypocritas nominat tales, & his similes Veritas & Sapientia incarnata*) de quibus
qui-

quidam Reverendissimus & Illustriss. mihi verissimè dixit: *Speculativè volunt, practicè nolunt servare Constitutiones Urbanas: q. d. in actu signato buccis plenis concrepant: nos volumus servare Constitutiones Urbanas, nil contra, nil ultra (O præclari oratores, & vocales observatores!) at in actu exercitio, digito nolunt eas tangere; nec tamen verentur inepta interpretatione, ac si soli rectum saperent, illas circumcidere.*

Paragraphus II.

Ardua obligatio Fratrum Minorum Conventualium, voventium in professione S. Constitutiones Urbanas.

I. **Q**Uoniam S. Constitutiones Urbanas solenni voto in professione vovent omnes Fratres (prout expressè inquit R. d. P. N. Generalis Felix Rotondi in Responsionibus ad XVI. Articulos, de quibus S. S. D. N. Innocentius XII. distinctè voluit informari, art. 1.) Et hinc *Idem observantia rigor Constitutionibus debitus est, qui Regula ipsi debetur* (ut dicitur in iisdem in c. 1. Regulæ tit. 6. §. 4.) Ea propter meritò quicumque Fr. Minor Conventualis justo timore concussus, seipsum excitabit, & animabit ad illarum *exactam observantiam*; maximè, cum talem Summus Vicarius Christi, per quem loquitur ipse Christus,